

2018

M.A.

3<sup>rd</sup> Semester Examination

SANSKRIT

PAPER – SAN – 301

Full Marks : 50

Time : 2 Hours

Answer all questions

*The figures in the right hand margin indicate marks**Candidates are required to give their answers in their own words**as far as practicable**Illustrate the answers wherever necessary*

(सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः । )

1. अधोलिखितयोः प्रश्नयोरेकस्योत्तरं देयम् । **10X1**
- क) मम्मटोक्तदिशा काव्यप्रयोजनं यथाग्रन्थमालोच्यताम् ।
- ख) “तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित्” इति उक्तेराशयः मम्मटाचार्यमनुसृत्य उपस्थाप्यताम् ।
2. सप्रसङ्गं द्वयोः व्यख्या कार्या । **5X 2**
- क) त्रयः समुदिताः, न तु व्यस्तास्तस्य काव्यस्योद्भवे निर्माणे समुल्लासे च हेतुर्न तु हेतवः॥
- ख) शब्दचित्रं वाच्यचित्रमव्यङ्ग्यं त्ववरं स्मृतम् ।
- ग) स्याद्वाचको लाक्षणिकः शब्दोऽत्र व्यञ्जकस्त्रिधा ।

(Turn Over)

3. सलक्षणं सोदाहरणं यथेच्छमलंकारद्वयस्य स्वरूपमालोच्यताम् । **5X2**

वक्रोक्तिः, दीपकम्, अपह्वितिः, अप्रस्तुतप्रशंसा ।

4. अधोलिखितेषु सयुक्तिकं यथेच्छं द्वयोः श्लोकयोः अलंकारनिर्णयं क्रियताम् । **5X2**

क) ततोऽरुणपरिस्पन्दमन्दीकृतवपुः शशी।

दध्ने कामपरिक्षामकामिनीगण्डपाण्डुताम् ॥

ख) लिम्पतीव तमोऽङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः ।

असत्पुरुषसेवेव दृष्टिर्विफलतां गता ॥

ग) उदयति विततोर्ध्वरश्मिरज्जावहिमरुचौ हिमधाम्नि याति चास्तम् ।

वहति गिरिरयं विलम्बिघण्टाद्वयपरिवारितवारणेन्द्रलीलाम् ॥

अथवा

5. अधोलिखितेषु द्वयोः अलंकारयुगलयोः पार्थक्यं निरूपयत । **5X2**

क) अनुप्रासयमकयोः

ख) दृष्टान्तनिदर्शनयोः

ग) उपमोत्प्रेक्षयोः

समाप्तम्

(Internal Assessment-10)